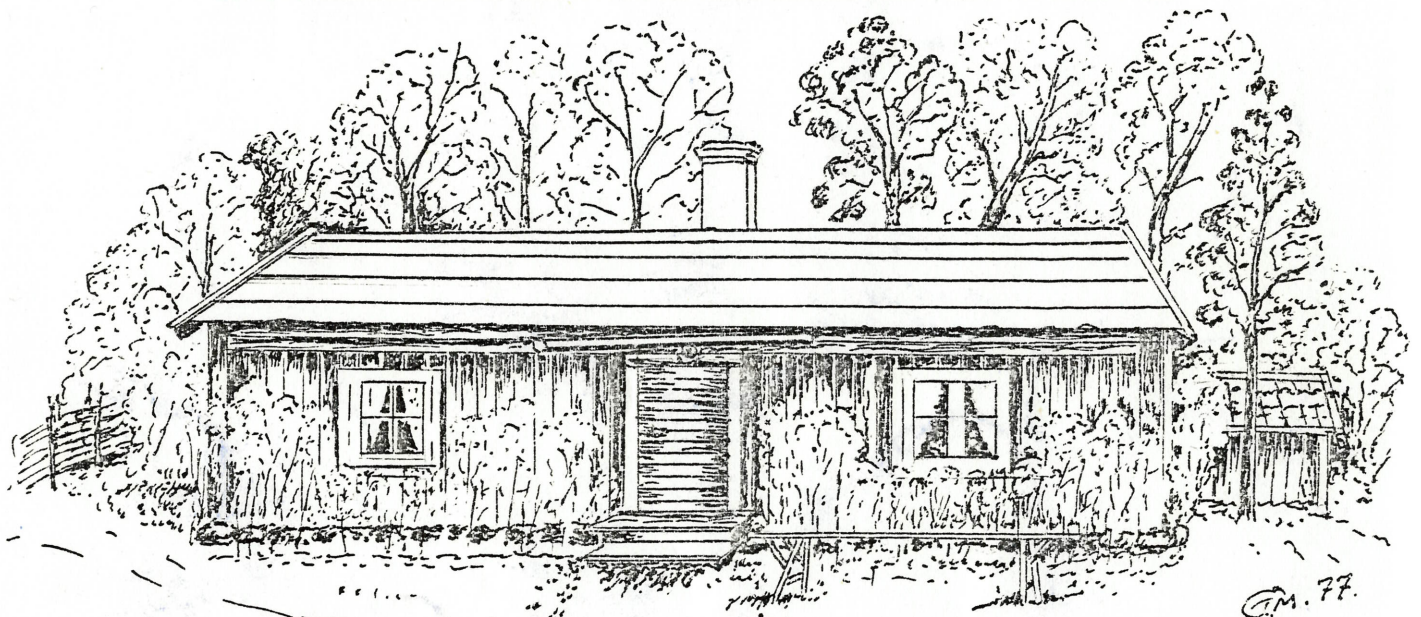
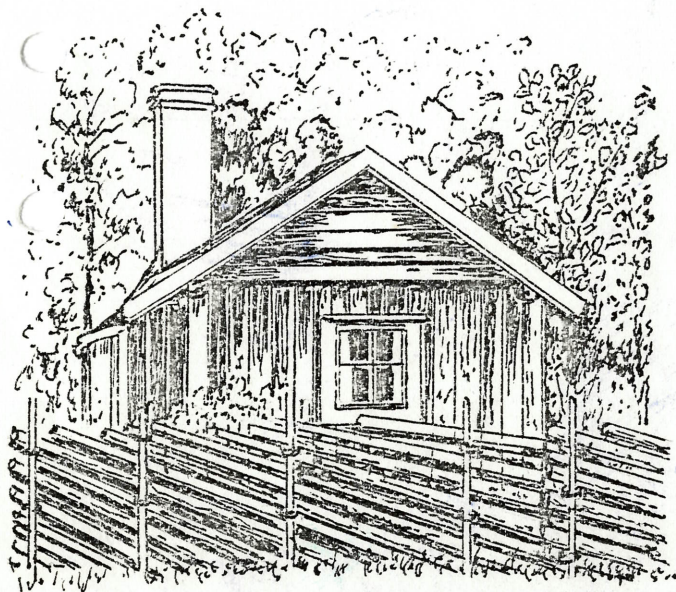

Båtsmanstorpets i Lavreten

Torpet från väster.

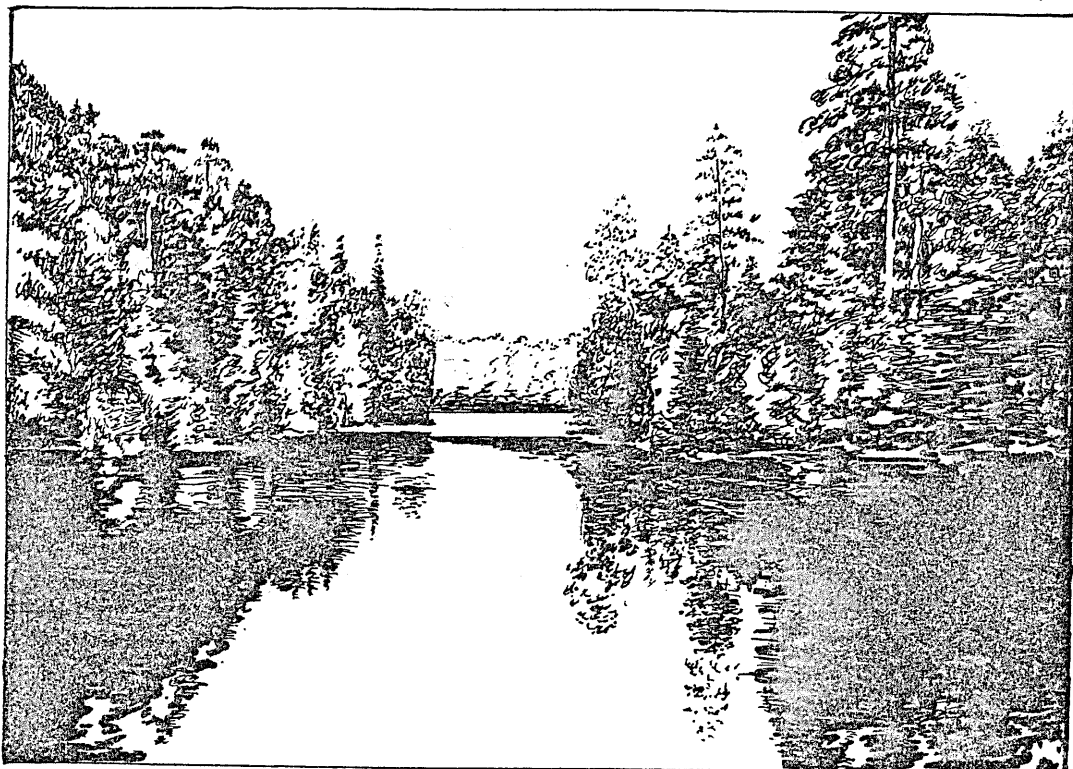
Torpet som ännu finns kvar på Lavretsvägen 13 i Uttran äges av fru Brita Källström i Seger-sjö.

Torpet är ursprungligen ett Båtsmanstorp, sedan mitten av 1600-talet och omnämnes som ödetorp 1639 i Brita Söderbergs bok "Grödinge" och då hette torpet Lavvreten. Förmodligen fanns torpet redan på 1650-talet.

Brita Källström betraktar torpet som ett fint kulturminnesmärke. Så länge det vårdas av Brita får man nog anse att hon har rätt tycker fornvännen

Georg Malmkvist.

Ännu finny vacker natur kvar i Bofkyrka.

Den stora, övre dammen, sedd från bron nedanför f.d. Hamra sanatorium. GA.77

De s.k. Harbrodammarna med namn efter det gamla torpet Harbro, numera borta, äges av Hamra gård har en sällsynt vacker natur.

Dammarna har sitt läge ung. på gränsen mellan Fullinge och Tumba.

Man får väl också hoppas att området allt framgent får bli en underbar naturpark, utan bebyggelse och mopedbanor på dess stränder.

Det lönar sig alltså att göra en promenad till området där du i lugn och ro kan få njuta av en vacker natur.

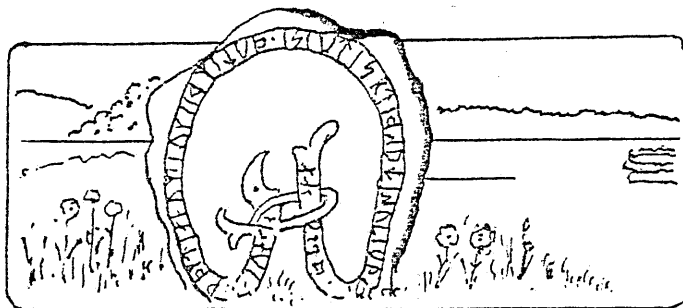
Åker du bil till stora dammen, parkera vid Skyttörinks skola och..Gå därefter vägen åt väster till Hamra sanatorium.

Åker du bil till lilla dammen, så finns en uppfartsväg i närheten av banvaktstugan mellan Fullinge och Tumba. Här kan du möjligen vid förfrågan få parkera vid Sportklubbarnas Idrottspaviljong. Längre upp får man inte köra bil.

Bilden intill är vattenfallet från lilla dammens damluckor numera borta. En nyanlagd bro finns nu över utloppet till fallet. Besöker du dammen en vinterdag i februari, kan du, om du har tur, få se Strömstaren nedanför vattenfallet. Detta hände mig år 1945 i februari. Den lilla fågelns sång gjorde mig uppmärksam på honom där han stod på en sten. Med ett hopp dök han ned i det iskalla vattnet men var strax uppe på stenen igen med ett litet djur i munnen. Vid nästa dykning kunde jag klart se hur han simmade med sina vingar mot strömmen.

Georg Malmqvist.

ARKEOLOGER I TUMBA

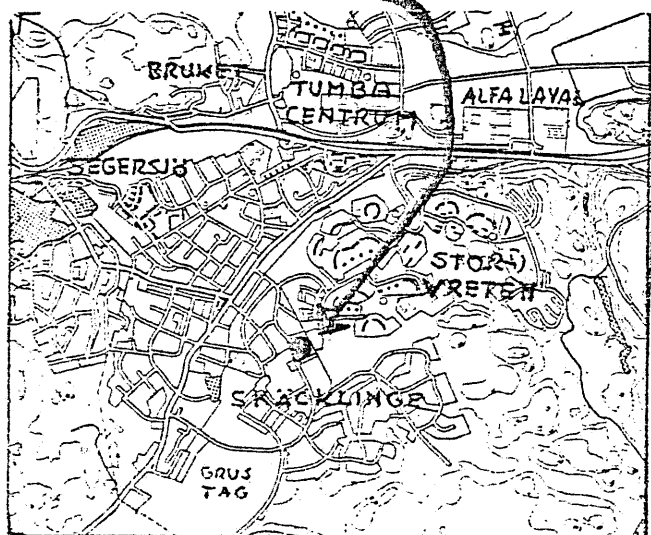
På tomten Skäcklingevägen 33 i Tumba ligger enligt kartorna fornlämnning nr 203 i Botkyrka socken. Eller rättare sagt låg för i maj och juni i år har några arkeologer varit sysselsatta med att gräva ut fornminnet. Grävningsledare har varit Sonja Wigren från Riksantikvarieämbetet. Anledningen till att man gräver är att tomten skall bebyggas med nya villor.

Enligt uppgifter från 1800-talet fanns här 100-talet gravhögar men när Skäcklinge bebyggdes med villor i seklets början förstördes stora delar av gravfältet. På den här tomten fanns 9 st. gravhögar som nu är undersökta. Högarna var uppbyggda med en stenpackning som täckts med ett jordlager. Under stenpackningen låg gravgömmen som i 4 gravar bestod av en lerurna i vilken man lagt de brända benen tillsammans med gravgåvorna. I de andra gravarna låg fynden i ett brandlager utspritt på den ursprungliga markytan. Samtliga gravar kan med fyndens hjälp dateras till tidig vendeltid (ca 600-talet e.Kr.)

Man fann även två fragment av stenyxor samt en stor flintskrapa vilket bevisar att det även funnits människor på den här platsen under stenåldern.

Några av fynden finns avbildade här →

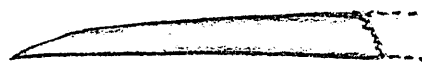
HÄR LÅG GRAVFÄLTET

FYND IFRÅN UNDERSÖKNINGEN AV ETT JÄRNÅLDERSGRAVFÄLT VID SKÄCKLINGEVÄGEN I TUMBA SOMMAREN 1977

fragment av benkam
dekorerad med streck och eirkclar

nål eller pryl av ben

föremål av brons
troligen en av-
bruten nål

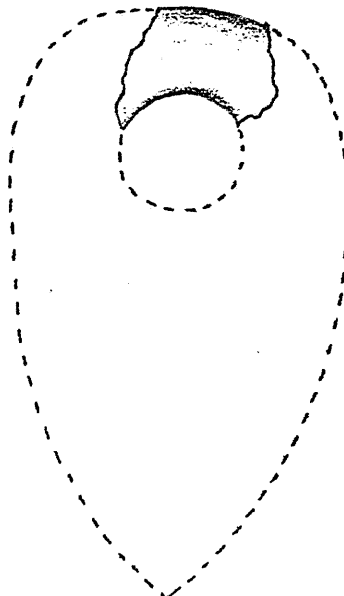
pärla av silver
dekorerad med punk-
ter och trianglar.
2 stycken sådana
hittade arkeologerna

dekorerade pärlor av brons. Man hit-
tade ett 15-tal sådana i gravarna.

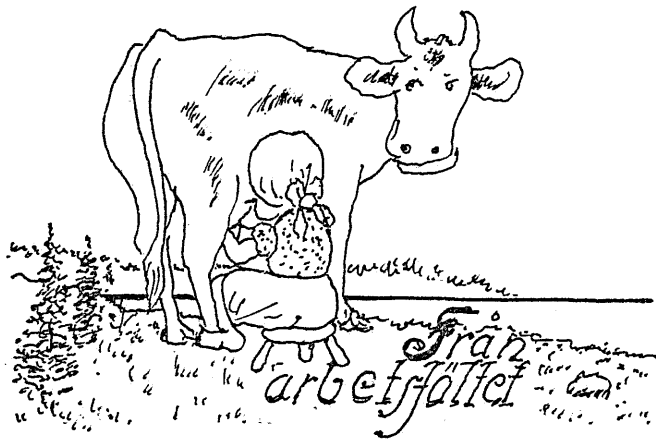
desutom fann man ett 50-tal glas-
flusspärlor i gravarna

fragment av
stenyxa med
skafthål.

Den streck-
ade linjen
visar hur
yxan kan ha
sett ut när
den var hel.

SVEN-GUNNAR

Vi startar med höstens aktiviteter:

- 2 sept. kl. 19.45 startar Folkdanslaget sina övningar.
- 2 sept. kl. 13 startar Juniorlaget
- 6 sept. kl. 13 barnlaget, Pisdagar
- 7 sept. kl. 13 barnlaget, Onsdagar
- 9 sept. KVARTALSMÖTE Logen kl. 19.45
- 12. sept. Dräktträffar och den 10 okt. på Torpet. Kontakta Ingerd Lindström eller Elsie Karsbrink.
- 11 sept. och 25/9 - 9/10 - 25/10 Har Spelmanslaget sina övningar Kom gärna och lyssna och dansa.
- 24 Sept. Orientering (Ingår i 3-kampen), Anmäl senast den 11 sept. till Ingrid Avelin tel. 08/771 15 12.
- 24 och 25 sept. LÄR KÄNNA DIN HEMBYGD OCH FÖRENING på Trädgårdstorp. Den 24 blir programmet följande: Kl. 14-13 Visning av och historik om Trädgårdstorp byggnader. Vi lyssnar till ljudband från Gillets tidigare verksamhet. Kl. 13. Visning av filmer från Gillets tidigare verksamhet.
Den 25 sept.
kl. 12.30 Vandring från Trädgårdstorp till Fornborgen på Stansberget där Sven Gunnar Broström visar och berättar.
Kl. 14-17 på Logen: Visning av Gillets bildarkiv och årsberättelser i Ord och bild.
De som så önskar medtager matsäckskorg
- 24 och 25 sept. är Växtfärgning planerad. Är du intresserad att lära dig den ädla konsten ring omg. Ingerd Lindström tel. 08-773 03 49.

2 okt. Familjesportsöndag på Trädgårdstorp.

23 okt. SIMNING (ingår i 3-kampen) troligen vid Åkeshovsbadet.
Anmälan till Ingrid Avelin senast den 9 okt. Tel. 08/771 15 12.

7. nov. är det "Pojkarnas afton!!)
Vad händer väl då?

KURSER I SVENSKA UNGDOMSRINGENS REGI:

- 26 sept. "KÄNN DIN STAD SPOCKHOLM" måndagar 10 ggr. Anm. senast 7/9
 - 1-2 Okt. Styr. Funk. Kurs (ordf. sekr. kassör) Anm. senast 5/9
 - 6 okt. Sånglekar + scenisk framst. 6 ggr.
 - 3-9 okt. + 19-20 nov. "Mönsterkonstruktion" Anm. senast 14/9
 - 15-16 okt. Scenisk presentation I
 - 22 + 29 okt. 12 nov. Blåbärskurs del I-II Anm. senast 21/9
 - 22-23 okt. Klutbindning Anm. senast 21/9
 - 4-6 nov. Scenisk Presentation
 - 12-nov. Gammaldans Instr. kurs 5 ggr
 - 12-13 nov. 19-20 nov. Muntlig framställning Del I Anm. senast 10/10
 - 19-20 nov. Musikkurs f. Barn & ungdom
 - 22 nov. Bus-ledarträff
 - 25 nov. Dräktträff
 - 26-27 nov. Studieleddarkonferens Anm. senast 24/10
 - 30 nov. Revisorskurs. Anm. " 25/11
- Förfrågningar om ovan nämnda kurser kan göras hos Inger Hammarling som även tar emot anmälningarna.

DU SOM TYCKER DET VERKAR KUL ATT
SPELA TEATER; TA KONTAKT MED
BO HAMMARLING. Tel. 0753-517 33.

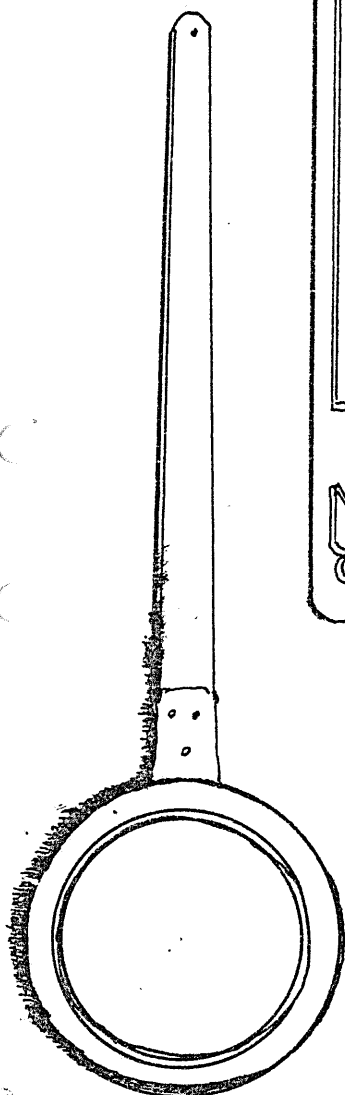
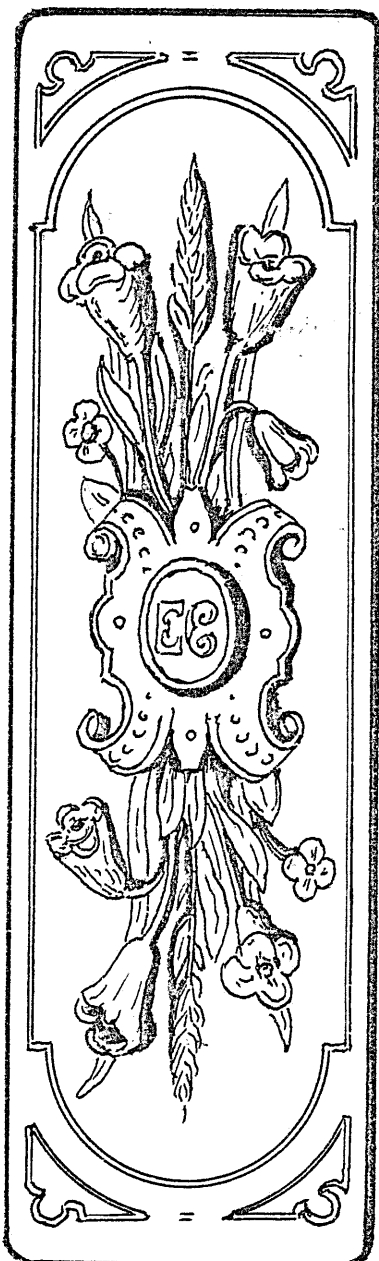
Gåvor:

KLÄDESBORSTE

med ovanligt vackert träsnideri, gåva av fru Greta Malmkvist, den 1 augusti 1977.

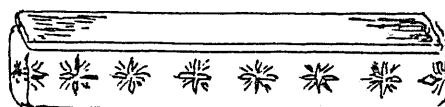
HÅRBORSTE

med samma träsniderimönster.

STÉKPANNA med 60 cm. långt skaft avsedd att användas vid stekning i öppen eldstad.

Gåva av fru Elvy Wickman. Tullinge gård.

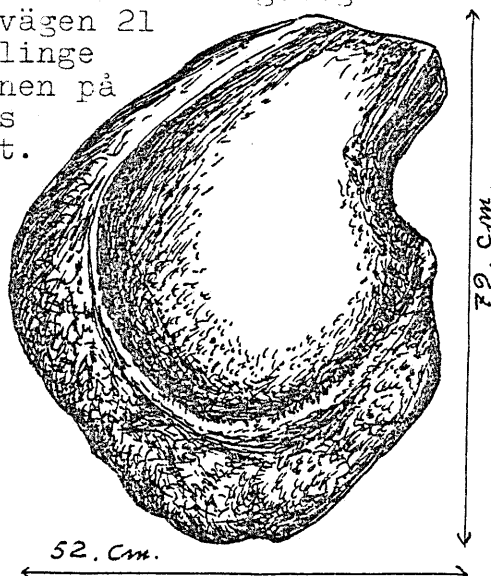

TOALETTUPPSATS av kristallglas med silverlock. Gåva av Stina Andren, Bergshamra.

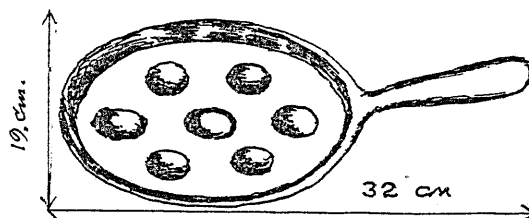

HANDKVARN AV STEN.

Gåva av Albin Alberg Solvägen 21 Tullinge funnen på hans tomt.

30 st. foton från Hembygdens Dag storlex 10 x 15 cm. Mycket fina bilder.
2 st. foton 17 x 23 cm. av Tumbagymnasiet.
Gåva av Bertil Dahlby.

MUNKPANNA.

Gåva av Alvar Sandberg, Blomsterv. 14 Tumba

TILL ALLA GIVARE FRAMFÖRES HÄRMED ETT VARMT OCH INNERLIGT TACK:

Styrelsen

Hänt vid Trädgårdstorp under sommaren:

ETT GLATT BUDSKAP!

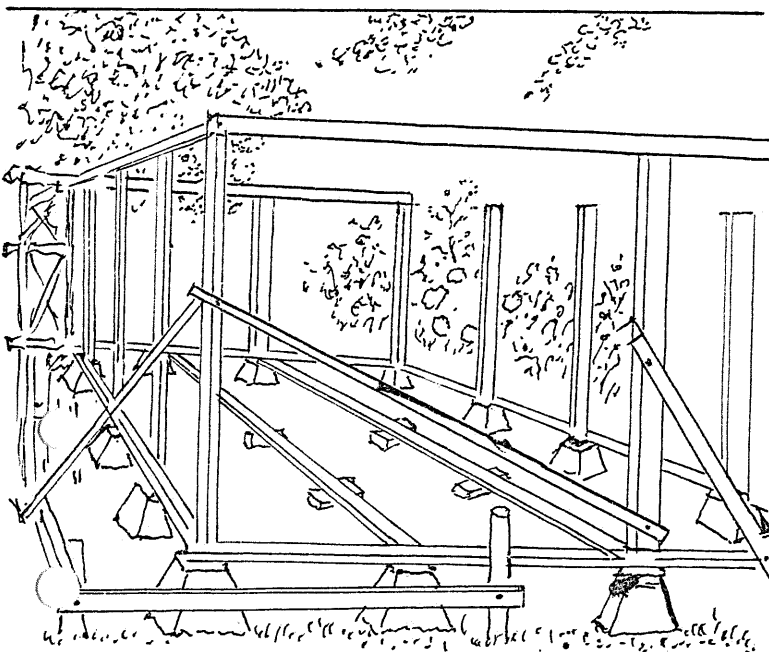
Från Gillets ordf. Gunnar Lindström.

Den 18 juni 1977 kl. 12 fick Gillet vatten från den nya brunnen vid Logen.

EN RIKTIG KLIPPARE!

Hör och häpna. Red. besökte Trädgårdstorp, nere vid grinden hördes motorsurr från torpet. Det var Nils-Gunnar Holmkvist som klippte gräset på på hela planen, och detta på två av sina semesterdagar den 2 och 3 aug.

Vem skulle ha gjort sammaledes?

Buggnaden för Lantbruksmaskiner börjar ta form. Så här långt d. 13 aug. Taklagsfest förefående.

En eloge för nybyggarna

Alexy Blomberg

Helge Berg

David Karlsson

BESÖK PÅ TRÄDGÅRDSTORP

BOTKYRKA-ÅVDELNINGEN AV S:F:R:F:

(Folkpensionärernas Riksförbund)

besökte Trädgårdstorp den 6 aug. Georg visade torpen och berättade om Gillets verksamhet, Alexis visade smedjan, Nisse och Eva lärde pensionärerna Familjevals till Olles och Bengts musik.

Styrelsen för avd. frambär härmed ett varmt tack till Botkyrka Hembygdsgille och de medverkande för ett angenämt besök på Trädgårdstorp.

Ingvar Falck.

ÖVER 400 BARN (Enl. DN-Syd.) från

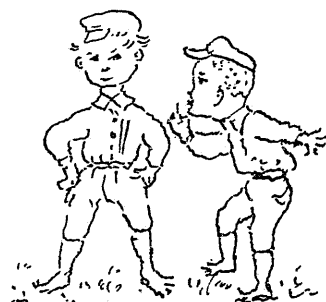
Botkyrkas Fritidshem hade Skördefest på Trädgårdstorp d. 17 aug. Björn Holmer sjöng gamla visor till gitarr, man lärde sig gammaldags lekar. Något nytt för barnen som hade väldigt kul. Georg berättade om Trädgårdstorp, Elsie Karsbrink visade Rotslöjd, Inger Hammarling vävde dukar, Ingrid Avelin kardade och spann. Alexis smidde spik.

-oOo-

En historia från torpet.

David Karlsson brukar då och då göra en promenad runt Trädgårdstorp.

Så en dag var det två smagrabbar som hade gått in på området och överraskades av David. Den modigaste av dem, frågade David, vad ska du göra här i dag? David ansåg sig föranlåten att fråga. Vad ska ni göra här, har ni betalt entréavgift? Nä... då fanns ingen gubbe ve grinnhålet.

NY MEDLEM HÄLSAS VÄLKOMMEN I
GILLET:

Kjell Eriksson

Tumba

Redaktion för BOTVIDSBYGGEN:

Georg Malmkvist Tel. 08 7731711

Inger o Björn Falk " 0755 66563

Arne Mattsson " 0158 12254

Postadress: Malmgårdsbacken 2.
14600 TULLINGE

Till Gillets alla medlemmar.

**Är kända din hembygd och
förening på Trädgårdstorp
den 24 och 25 sept 1977.**

Lördagen den 24 sept.

Kl. 14-18 Visning av och historik om
Trädgårdstorps byggnader.

Viljssnar till ljudband från Gillets tidigare
verksamhet.

Kl. 18. Visning av filmer från Gillets
tidigare verksamhet.

Söndagen den 25 sept.

Kl. 12.30 Vandring från Trädgårdstorp till
Fornborgen på Skansberget där Sven-
Gunnar Broström visar och berättar.

Kl. 14-17 på Logen:

Visning av Gillets bildarkiv och årsbe-
rättelser i Ord och bild.

De som så önskar medtager matsäckskorg.

Växtfärgning är planerad båda dagarna.

Valkomna önskar
Hembygdsgillets
Fornminneskommitte.

forts. ifrån sid 6.

Till midsommar arbetades det flitigt med stolpladan. Gavelspetsarna kom på plats, taket på musikestraden gjordes klar, långsidan emot Rönneboda vägen kläddes in samt halva den bakre gaveln och permanenta räcken gjordes. Allt rödmålades på utsidan och kupri-
nolades på insidan. En permanent be-
lysning sattes upp. Allt detta gjor-
des på några helger, samtidigt slet
man med att sätta upp isolering på
väggarna i Mor Annas stuga för att
den skulle bli användbar till midsom-
mar.

Nu fattas endast luckor till stolp-
ladan de behövs för att skydda golvet
under vintern. Detta bl.a. hör till
höstens arbete. Ju flera som kommer
på arbetsdagarna desto bättre är det
desto fortare blir det färdigt. Alla
insatser små som stora blir mottagna
med största tacksamhet. Alla som kän-
ner att de vill göra en insats för
att få allt i ordning till vintern
är välkomna till Trädgårdstorp de
arbetsdagar som planeras. Slå bara en
signal till Sten Karsbrink tel: 08/
7781528 så att han kan planera vad
som skall göras den speciella dag som
DU kommer, ju flera desto mera blir
gjort. Även husmödrarna behöver veta
hur många som kommer för att de skall
kunna beräkna hur mycket som kommer
att behövas av det som skall stoppas
i magen under dagen. Även mängden
av redskap som kommer att behövas
kan lättare överblickas om antalet
arbetare är någotsånär känt. I höst-
ens arbetsprogram finns ett rikt
urval av syselsättning allt ifrån löv-
krattning till snickeri och målning.
Alltid finns det något som passar dig.
Ställ upp och dela på arbetet, glöm
ej bort kamratskapen och allt roligt
som sker under tiden som arbetet fort-
går. Lämna inte familjen hemma tag
den med er det finns alltid något
som passar oavsett ålder. Låt barnen
leka och rasa tillsammans på den sto-
ra planen. Slut upp och roa er santi-
digt som arbetet flyter undan.

VÄLKOMNA

ARBETSHELG den 8 - 9 OKTOBER kl 10.00

Ring Sten Karsbrink tel: 08/7781528
och tala om att DU kommer.

Akutaarbeten

Brunnen: fördjupa dräneringen, isolera
för vintern.

Stolpladan: Nockpannor, vindskivor, mål-
ning, luckor.

Mor Annas Stuga: Ny papp på taket, läkt
och tegel, Målis, panel inne, fönster,
kökssnickerier m.m.

Kvarnen: plockas om.

Slätten: Den har sjunkit på baksidan och
behöver rätas samt ny rappning på
insidan i det stora rummet.

Logen: Varmvattenberedare i köket.

Samt så fort som löven börjar falla
behöver de räfsas upp.

OBS

OBS

OBS

OBS

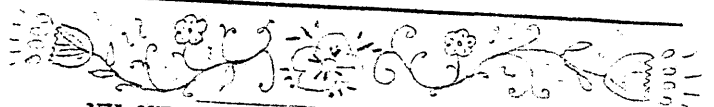
OBS

OBS

KURSEN I VÄXTFÄRGNING ÄR INSTÄLLD
TILL ETT SENARE TILLFÄLLE.

NU NÄR HÖSTEN HAR KOMMIT GLIDER TANKEN
IN PÅ JULMARKNADEN. Det behövs som all-
tid en mängd saker till såväl tombolor
som amerikanska lotterier även bröd till
kaffet efterlyses. Ingegerd och Elsie
tar tacksamt emot alla de handarbeten eller
annat som skänks till julmarknaden, med-
dela bara i god tid till :
Ingegerd tel: 08/7780849
Elsie tel: 08/7781528
så att de vet vad de kan räkna med.

Tack för vänlig hägkomst
på min högtidsdag
Gunnar Avelin

NY MEDLEM HÄLSAS VÄLKOMMEN I
GILLET:

Arne Ekholm

Söndagen den 26/6 togs den traditionella vilodagen efter midsommar hos Lilly och Lennart Stenbäck på deras lantställe i Ådran. Detta år regnade det och vattnet lockade föga.

Lennart och Lilly hade i år sin nya stuga färdig och där samlades vi när regnet kom. Helge Berg spelade för oss på sitt munspel och Lennart hade även lärt sig spela på sin hemagjorda nyckelharpa detta skedde till mycken munterhet, eftersom harpan bestod i hans vanliga fiol med en nyckelknippa runt stallet och ljudet blev mycket likt en nyckelharpa. Lars-Gunnar Lindström hade sin nyckelharpa (en riktig en denna gång) med sig den blev mycket ingående studerad han har även lärt sig spela några låtar på den. Det var även flera spelmän som förströdde oss medan diverse andra aktiviteter pågick såsom arbetet på Lennarts väst som han skulle ha på sig på sin amerikaresa som skulle starta inom en snar framtid.

Trots regn var dagen skön och ett stort tack till Lennart och Lilly som i år fick stå ut med oss även inomhus.

Elisabeth

— Om ni nu prompt ville ge mej en bror hade ni väl kunnat ta nån grabb jag känner!

Gameldans-
kurs

Onsdagar
med start 21/9
kl. 19.30

Dagcentrat
i Tullinge

centrum